

Gravgitre paa Nakskov Kirkegaard.

Mere om Gravgitre.

Af Graverassistent J. Bek Petersen.

Paa de fleste Kirkegaarde er Opstilling af Gitre om Gravene i stærk Aftagende, og nogle Steder er dette overhovedet ikke tilladt mere. Paa Nakskov Kirkegaard benyttes disse dog endnu og paa en Maade, jeg ikke har set andre Steder.

Den nuværende Kirkegaard er taget i Brug 1884. Paa det Tidspunkt blev her som andre Steder sat Gitre, hvor Gravstedsejerne vilde. Der skulde dog betales en Afgift af 8 Kr. pr. Gitter uanset Størrelsen.

I 1902 blev Kirkegaarden udvidet efter Landskabsgartner E. Glæsels Plan. Den Gang blev der indsat i Vedtægten for Kirkegaarden, at langs alle Hovedgange skulde den Side af Gravstederne, der vender mod denne, hegnes med Jerngitter. Paa de øvrige Sider skulde plantes Hæk.

Denne Bestemmelse kan sikkert være berettiget, hvis der er Allétræer eller lignende, saa det kniber med at faa Hækene til at trives. Dette er dog ikke Tilfældet her, da Hovedgangene er helt fri for store Træer. Denne lange Række Gitre virker meget „tungt“. En pæn, ensartet Hæk vilde efter min Mening være langt smukkere paa denne Plads.

I mange Aar var det saaledes, at hver Gravstedsejer selv maatte bestemme, hvilket Gitter der skulde sættes. Da Folks Smag er meget forskellig, og det pekuniære ogsaa nok spillede ind her, er det blevet en Blanding af alle mulige Typer paa Gitre, nogle af Støbejern, andre smedede i mange forskellige Mønstre. Et enkelt Sted er der kommet et Parti med Granitpiller og Broncestænger ind mellem Smedejernsgitrene. For at gøre det hele endnu mere uensartet, er der flere Steder plantet Slyngrøser ved Gitrene. I Hovedtrækkene giver disse Gange et me-

get uensartet og efter min Mening et meget kedeligt Indtryk, selv om mange af de enkelte Gitre er meget smukke.

Der er tidligere blevet forsøgt at faa ens Gitre i hvert Kvarter, men først i 1925 blev dette gennemført. I det første Parti var det et Støbejernsgitter, som blev brugt, og det virker noget massivt. Derefter blev det bestemt, at langs hver Gang skulde Gitrene være ens. To Smedemestre i Byen tegnede de tre Typer, der nu bruges.

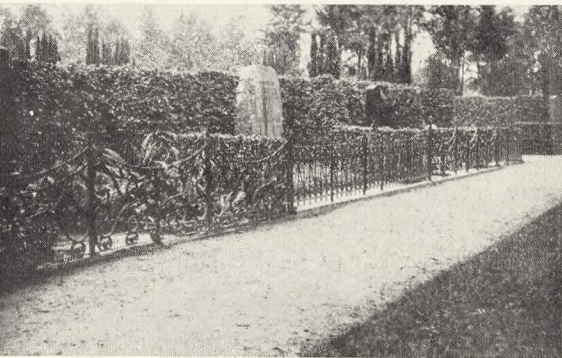
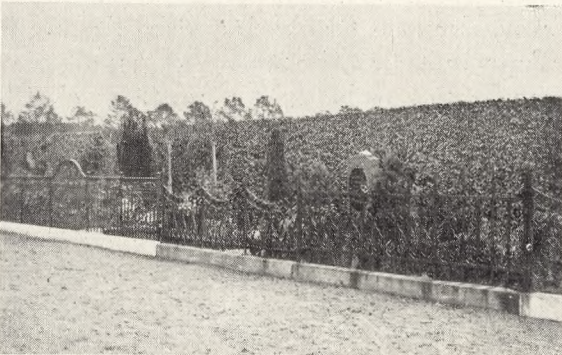
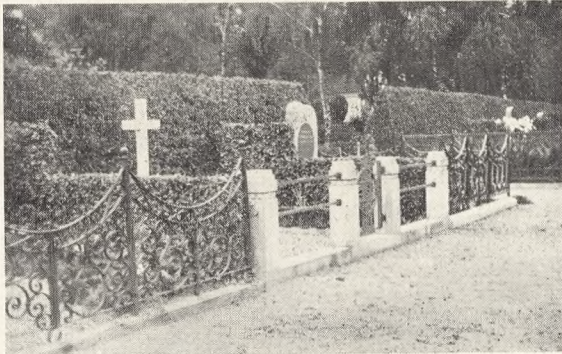
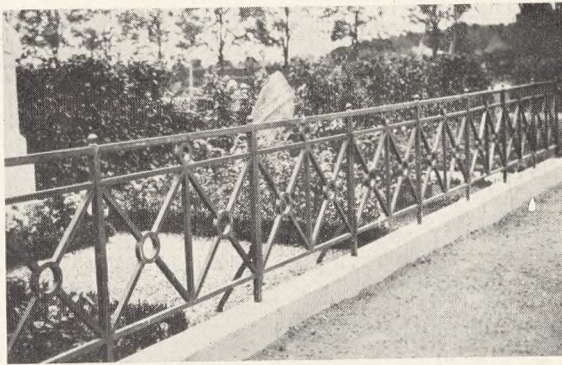
Disse bliver i Reglen udført i oksyderet Bronze, men da dette Metal ikke er absolut betinget, kommer der enkelte Smedejernsgitre ind i Rækkerne. Om nogle Aar, naar Broncen er blevet grøn, vil dette vist se noget kedeligt ud, omend den tilstræbte Helhedsvirkning er opnaet.

Disse Gange vil altid se mere tiltalende ud, grundet paa Gitrenes enkelte Form, og det er mere præget af Orden. Jerngitrene vil ogsaa let ruste, og i mange Tilfælde bliver de ikke passet saa godt med Maling, som det kunde ønskes. Det ses desværre alle Steder.

En anden Bestemmelse fra 1902 angaaende Gitre er, at nogle Pladser, der er beregnet til større Gravsteder (4 og 8 Pladser), skal hegnes med Jerngitter. Der er dog nogle, der har hegnet med Granit i Stedet for. Det vilde være til Fordel for Kirkegaardens Udseende, hvis der i Stedet skulde plantes stedsegrønne Hække.

Der maa ikke sættes Gitre andre Steder end de her nævnte.

Jeg vil til Slut tilføje, at den Ordning, der gælder paa Sorø nye Kirkegaard, hvor der plantes Buksbom langs Hovedgangene, finder jeg langt smukkere. Nakskov Kirkegaard og Sorø nye Kirkegaard er begge tegnet af E. Glæsel og omtrent samtidig, saa der er mange af Enkeltstederne, man finder begge Steder.

Gravgitre paa Nakskov Kirkegaard.